

Lausunto

01.07.2022

Asia: VN/144/2022

Hallituksen esitys eduskunnalle työttömien opiskelua ja työttömyysturva-oikeutta koskevaksi lainsäädännöksi

Yleisiä huomioita esityksestä

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään.

Kaikki toimet, jotka selkeyttävät ja helpottavat työnhakijoiden mahdollisuuksia opiskella, ovat kannatettavia. Suurimmilta osin lakiesityksessä tuodut muutokset edistävät tätä tavoitetta. Valitettavasti omaehtoisella opiskelevien palveluprosessiin ja työnhakuvelvollisuuteen liittyvät muutokset eivät edistä työnhakijoiden opiskelua ja pahimmillaan voivat vaikeuttaa tai keskeyttää työnhakijan työllistymiselle oleellisia opintoja.

Lausuttavaa luonnoksen työttömyysturvalakia koskevista muutosesityksistä

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään.

Esitetyt muutokset ovat kannatettavia. Lähtökohtaisesti kaikki toimet, jotka helpottavat työnhakijoiden opiskelua ja vähentävät tähän liittyvää epävarmuutta ja selvittelyä, ovat hyväksi. Muissa toteuttamisvaihtoehdoissa mainittu päätoimisten opintojen määritelmän muuttaminen, siten että päätoimisiksi opinnoiksi määriteltäisiin vain sellaiset laajat ja pääasiassa tutkintotavoitteiset opinnot, joita ei lähtökohtaisesti ole tarkoitettu suoritettavaksi kokoaikatyön ohessa, on erittäin kannatettava.

Lausuttavaa työttömyysetuudella tuettuna omaehtoisia opintoja opiskelevien palveluprosessista ja työnhakuvelvollisuudesta

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään.

Alennetun työnhakuvelvollisuuden rajauksen muuttamista siten, että omaehtoisella opiskelevat, joilla on jo entuudestaan peruskoulun tai lukion jälkeinen ammatillisia valmiuksia antava koulutus, olisivat täysimääräisesti työnhakuvelvollisuuden piirissä, ei ole kannatettava. Työttömyysetuudella omaehtoisesti opiskelu perustuu TE-toimiston tai kuntakokeilun harkintaan, eli viranomaisen on todennut, että asiakkaalla on tarve opiskella ja kyseinen opiskelu lisää asiakkaan työllistymismahdollisuuksia. Viranomaisen on siis todennut, että vaikka asiakkaalla on ammatillisia valmiuksia antava koulutus, on hänellä kuitenkin tarve opintoihin. Tämä voi esimerkiksi johtua aiemman koulutusalan huonosta työllisyystilanteesta tai asiakkaan kyvyttömyydestä toimia aiemmassa ammatissa terveydellisistä syistä. Omaehtoisella opiskelevien tulisi voida keskittyä opiskeluihin ja osaamisensa kehittämiseen vastaamaan työmarkkinoiden vaatimuksia. Työnhakuvelvollisuuden kiristäminen näiden asiakkaiden kohdalla on omaehtoisen opiskelun tavoitteen kanssa ristiriitaista ja voi johtaa siihen, että yhä useampi keskeyttää opiskelunsa ennen niiden valmistumista. Nykyisin työmarkkinat edellyttävät jatkuvaa osaamisen kehittämistä ja työpaikkojen kriteerit osaaminen osalta kiristyvät. Tässä tilanteessa tulisikin panostaa työttömien mahdollisuuksiin kouluttautua ja keskittyä näihin opintoihin. Työnhakuvelvollisuuden kiristäminen on tässä kohden lyhytnäköinen toimenpide, jonka vaikutukset eivät pitkällä jännteellä ole kannatettavia.

Työnhakukeskusteluiden lisääminen tälle kohderyhmälle on kyseenalaista. Joillekin tämä olisi tarpeen, osalle turhaa. Työnhakukeskusteluiden tulisi perustua harkintaan. Mikäli työnhakukeskusteluita lisätään, tulisi tämä näkyä myös resursseissa. Jo nykyisellään on vaikeuksia toteuttaa kaikkia edellytettyjä työnhakukeskusteluita. Mikäli tähän tilanteeseen lisätään työnhakukeskusteluita ja työnhakuvelvollisuuksien lisääntyneestä määrästä johtuvaa lisätyötä ilman lisäresurssia, tulee tämä valitettavasti näkymään työnhakukeskusteluiden laadussa ja vaikuttavuudessa työllisyyden lisäämisessä.

Mikäli omaehtoisella opiskeleville tulee jatkossa kuitenkin lisätä työnhakukeskusteluita ja työnhakuvelvollisuuksia, tulisi ne jaksottaa omaehtoisten seurantojen mukaisesti kuuden kuukauden välein. Tällä tavalla luotaisiin paremmin työrauhaa opiskeluille.

Lausuttavaa opiskelua koskevasta työttömyysturvan käsittelyprosessista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään.

Ehdotettujen muutosten on tarkoitus vähentää selvitystyötä ja selkeyttää ja suoraviivaistaa opiskelua koskevaa työttömyysturvan käsittelyä. Etenkin muutokset, jotka lisäävät opintomahdollisuuksia, jotka eivät vaikuta työttömyysetuuteen ovat kannatettavia ja helpottavat viranomaisten työtä. Tällä hetkellä juuri nämä opinnot aiheuttavat turhaa työtä ja epäselvyyttä.

Sipilä Hilla-Maaria
Espoon kaupunki

